

## Stand van zaken toezeggingen Eerste Kamer

ID: tz\_WHO\_2006\_1

Datum: 28-3-2006

Commissie: Wetenschapsbeleid en Hoger Onderwijs

Kamerstuk 30300 VIII

### Beleidsdebat OCW – wetenschapsbeleid

#### Tekst toezegging:

Minister Van der Hoeven zal met de NWO overleggen over de voor- en nadelen van het peer review systeem voor onderzoeken. De Kamer zal worden geïnformeerd over de uitkomsten van dit overleg.

#### Context/discussie:

Mevr. Dupuis: Ik heb nog een detailpunt dat hier los van staan, maar dat wel grote consequenties heeft. Het betreft de wijze van peer review beoordeling die NWO toepast. Er is al herhaaldelijk door diverse betrokkenen opgemerkt dat de beoordelaars bekend moeten zijn en dat de indiener anoniem zou moeten blijven. Nu is dat andersom. De beoordelaars zijn anoniem en de indiener is bekend. Zeker in Nederland is dat een punt. Ons land is eigenlijk te klein voor een onderlinge beoordeling.

Minister Van der Hoeven: Mevrouw Dupuis maakte interessante opmerkingen over de peer review die NWO toepast. Anoniem aanvragen kan niet, want bij de beoordeling van de onderzoeksvorstellen is de kwaliteit van de onderzoeker in zijn totaliteit even belangrijk als de inhoud van het voorstel. Die twee dingen gaan hand in hand. Instrumenten als de Vernieuwingsimpuls leggen juist nadruk op personen. Veel onderzoekers zeggen ook dat vooral de geleverde prestaties en niet alleen de projectplannen in overweging moeten worden genomen. Dat scheelt in lastendruk. De beoordelaars zijn niet op voorhand bekend, wel achteraf. **Ik zeg graag toe dat ik met NWO de voor- en nadelen van het huidige systeem en de voorstellen voor verandering daarvan bespreek. Ik informeer uw Kamer daar later over.**

#### Stand van zaken

In 2007 wordt NWO geëvalueerd. Daarbij zal worden gevraagd ook te kijken naar het systeem van peer review dat door NWO wordt gehanteerd. De Kamer zal over de uitkomsten van de evaluatie en het standpunt dat daarop wordt ingenomen worden geïnformeerd. Tegelijk zal in het beleidsprogramma van het kabinet conform de opmerkingen vanuit de Tweede Kamer een groter accent op persoonsgerichte steunvormen komen te liggen.

ID: tz\_WHO\_2006\_3

Datum: 28-3-2006

Commissie: Wetenschapsbeleid en Hoger Onderwijs

Kamerstuk: 30300 VIII

#### Tekst toezegging:

Minister Van der Hoeven zegt toe dat zij de universiteitsbesturen actief zal benaderen om, op advies van de KNAW, de gedragscode van de Vereniging van Samenwerkende Nederlandse universiteiten te implementeren.

#### Context/discussie:

Minister Van der Hoeven: Dan kom ik nog even terug op het centraal stellen van de onderzoeker, ook in relatie tot de onafhankelijkheid van onderzoek. We hebben hierover al eerder met elkaar gesproken. Om die reden hebben wij advies gevraagd aan de KNAW en die aanbevelingen neem ik zonder meer over. De belangrijkste aanbeveling vind ik dat opdrachtgevers en onderzoeksinstituten zich committeren aan een verklaring van onafhankelijkheid. Ik heb dat ook onder de aandacht van mijn collega's gebracht en gevraagd om overleg over de toepassing ervan. Daar zijn wij mee bezig. Mijn inzet is dat alle departementen die verklaring toepassen, en het mijne in ieder geval. (...)

Ik ben het ermee eens dat de huidige vorm van peer review niet afdoende is om de wetenschap te beschermen tegen misdragingen. Dat betekent dat er ook internationaal veranderingen moeten worden ingevoerd. De Committee on Science and Technology Policy van de OECD heeft besloten om aan het probleem van misdragingen te werken, met als doel om internationale maatregelen te ontwerpen. Ik vind dat heel belangrijk. (...) Het onderwerp onafhankelijkheid mag wat mij betreft expliciet aandacht krijgen. Ik zal hierbij samenwerken met de KNAW, maar ook met de grote wetenschappelijke uitgeverijen. Wij hebben er twee die de grootste ter wereld zijn: Elsevier en Springer. Ik wil bekijken wat hun bijdrage kan zijn, want zij voeren de peer review van publicaties uit. Ook hierover zal ik overleg voeren. Als het overleg met mijn collega's en het OECD-project zijn afgerond, zal ik de Kamer daarover nader berichten. (...)

Van Raak: Het enige punt dat ik nu zal bespreken is de toezegging van de minister dat zij de aanbevelingen van het KNAW-onderzoek Wetenschap op bestelling overneemt. (...)

De minister gaat erop toezien dat de universiteitsbesturen actief – dat staat er dan altijd zo mooi bij – de gedragscode van de Vereniging van Samenwerkende Universiteiten zal implementeren en hiervan blijf geven in hun reguliere verslaglegging. Ik stel vast dat de minister dit gaat doen.

Minister Van der Hoeven: **Ik heb inderdaad gezegd dat ik de universiteitsbesturen actief zal benaderen over het implementeren van de gedragscode.** Dat zal ik zeker doen, want ik vind dit erg belangrijk. Ik heb ook toegezegd dat ik zal stimuleren dat alle departementen dezelfde werkwijze hanteren bij het uitzetten van onderzoek. De verklaring van de KNAW zou het uitgangspunt moeten zijn.

#### Stand van zaken:

In de Memorie van Toelichting bij het wetsvoorstel hoger onderwijs en onderzoek (WHOO) heeft minister Van der Hoeven een passage laten opnemen waarin wordt ingegaan op de Verklaring van onafhankelijkheid zoals voorgesteld door de KNAW. Dit wetsvoorstel is echter met de val van het kabinet aangehouden. Verder heeft minister Van der Hoeven toegezegd in de bestuurlijke overleggen met de instellingen de verklaring aan de orde te stellen. Deze toezegging neem ik over. Met haar collega's was minister Van der Hoeven nog in gesprek over de toepassing van de Verklaring van de

KNAW. De vaststelling van een kabinetsstandpunt was nagenoeg afgerond voor de wisseling van het kabinet. Het ligt in de rede na het honderd dagen plan de kabinetsreactie af te ronden in de dan heersende context. In het kader van het OECD-Japan-project over wetenschappelijke integriteit heeft Japan inmiddels een workshop gehouden (*Workshop on Best Practices for Ensuring Scientific Integrity and Preventing Misconduct*). Nederland heeft aan deze workshop met een zware expert deelgenomen, de oud President van de KNAW Prof. dr. P.J.J. Drenth. Gekeken wordt naar de mogelijkheid om te komen tot een vaster internationaal verband dat wetenschappelijke integriteit moet bevorderen.

ID: tz\_WHO\_2007\_1

Datum: 28-3-2006

Commissie: Wetenschapsbeleid en Hoger Onderwijs

Kamerstuk: 30300 VIII

Tekst toezegging:

De minister zal de KNAW vragen aandacht te besteden aan de kwaliteit van de instroom in de driejarige promotietrajecten.

Context/discussie:

Putters: Wil de minister ons informeren over de daadwerkelijke instroom in de driejarige promotietrajecten? Wordt de instroom van studenten, aio's, van buiten de eigen universiteiten daar niet door belemmerd? Wil de minister ons informeren over het al dan niet in gevaar komen van die promotietrajecten?

Minister Van der Hoeven: De geachte afgevaardigde stelde een aantal specifieke vragen over het driejarig promotietraject. Ik vind dit iets voor de KNAW. Daar moet beoordeeld worden of de kwaliteit goed is en of de instroom vanuit de andere universiteiten goed is geregeld. Ik begrijp dat dit (...) een belangrijk punt is. Ik zal dan ook expliciet vragen om hieraan aandacht te besteden. Dit is namelijk een specifiek aspect.

Stand van zaken:

Minister van der Hoeven was voornemens de kwaliteit van promotie-trajecten te beleggen bij de KNAW. Zij heeft hiertoe samen met staatssecretaris Rutte een wetsvoorstel ingediend, de WHOO. Dit wetsvoorstel is met de val van het kabinet aangehouden. Dat betekent dat er nu een nieuwe situatie is ontstaan. Wel is door de VSNU gewerkt aan de ontwikkeling van nieuwe benaderingen voor het promotietraject.

ID: tz \_ WHO \_ 2005 \_ 3

Datum: 12-4-2005

Commissie: Wetenschapsbeleid en Hoger Onderwijs

Kamerstuk: 29800 VIII

Tekst toezegging:

Minister Van der Hoeven zegt dat ze waarschijnlijk binnen twee maanden bij het parlement terugkomt om te informeren over de eerste, tweede en derde geldstroom die verdeeld wordt over de universiteiten.

Context/discussie:

Minister Van der Hoeven: Een deel van de eerste geldstroom, 100 miljoen, wordt parallel aan de smart mix herverdeeld over de universiteiten op basis van scores in tweede geldstroom en delen van de derde geldstroom. Met het ministerie van Economische Zaken zijn wij bezig met de uitwerking, omdat wij er beiden belang bij hebben. Het (bedoeld is: de smart mix) wordt uitgevoerd door NWO en SenterNovem aan de hand van drie criteria: wetenschappelijke excellentie, valorisatie en lage bureaucratische lastendruk. **Binnen twee maanden kunnen wij waarschijnlijk bij het parlement terugkomen om u daarover nader te informeren.**

Stand van zaken:

In de Voortgangsrapportages Wetenschapsbeleid 2006 en 2007 (Kamerstukken 29338 nr. ) zijn de beide Kamers geïnformeerd over de uitwerking van de stand van zaken met betrekking tot de smart mix en de dynamisering van de eerste geldstroom. Wanneer we kijken naar de voor de smart mix gehanteerde criteria wetenschappelijke excellentie, valorisatie en lage bureaucratische lastendruk moet worden opgemerkt dat het laatste criterium niet is gerealiseerd. In het kader van het honderd dagen plan beraad ik mij op een mogelijk andere inzet van de smart mix middelen en van de middelen voor de dynamisering van de eerste geldstroom.

## Stand van zaken toezeggingen Eerste Kamer

ID: tz\_WHO\_2006\_2

Datum: 28-3-2006

Commissie: Wetenschapsbeleid en Hoger Onderwijs

Kamerstuk 30300 VIII

### Beleidsdebat OCW – wetenschapsbeleid

#### Tekst toezegging:

Minister Van der Hoeven zal met de NWO overleggen over de voor- en nadelen van het peer review systeem voor onderzoeken. De Kamer zal worden geïnformeerd over de uitkomsten van dit overleg.

#### Context/discussie:

De heer Schuurman (ChristenUnie): Bent u het met ons eens dat de eenzijdige samenstelling van de raad van toezicht van de universiteit zorgt voor een verkeerde indruk na het verhaal dat u zojuist hield?

Minister Van der Hoeven: Wat de samenstelling van de raden van toezicht betreft: ik vind het heel goed dat juist met het oog op deze drie taken ook mensen vanuit het bedrijfsleven in deze raad een rol spelen. Dat lijkt mij uitstekend.

Ik ben het echter met u eens dat de balans niet naar een kant mag doorslaan en dat niet één aspect te veel aandacht mag krijgen. Als dat gebeurt, doen wij iets af aan de kracht van onze universiteiten. **Als ik dus uw opmerking in die zin mag verstaan, betrekken wij die graag bij de bilaterale overleggen met de universiteiten.**

Juist in het kader van governance is het van belang dat je goede checks en balances hebt en dat er geen rare dingen gebeuren. Dat is precies de reden waarom wij in de bilaterale overleggen die wij met de universiteiten hebben dit punt aan de orde stellen. Daarover heb ik de Kamer al een toezegging gedaan. Ik meen dat het goed is dat wij daarbij niet alleen de zorg, maar ook de expliciete meningen die u naar voren hebt gebracht een rol laten spelen.

#### Stand van zaken

Mogelijke belangenverstrengeling zal geagendeerd worden voor het voorzittersoverleg op 4 juni as.